

ОСОБЕНО МНЕНИЕ
на съдията Цанка Цанкова по к.д. № 6/2011 г.

Не споделям решението на Конституционния съд:1. относно противоконституционността на чл.164, ал.3 и 6 на Закона за съдебната власт (ЗСВ) в частта „съдия или прокурор, който” и чл.178, ал.4 ЗСВ.В чл.164, ал.3 и 6 ЗСД са посочени условията за назначаване за съдия в специализирания наказателен съд и прокурор в специализираната прокуратура и на съдия в апелативния специализиран наказателен съд и прокурор в апелативната специализирана прокуратура. Според чл.178, ал.4 ЗСВ разпоредбата за определяне чрез жребий по 20 на сто от броя на свободните длъжности в съда, прокуратурата и следствените органи за първоначално назначаване (чл.178, ал.1 ЗСВ) не се прилага за свободните длъжности в специализираните съдилища и прокуратури.Намирам, че не е налице противоконституционност магистратите в специализирания наказателен съд да се избират между действащите съдии и прокурори по установената обща процедура. Посочените текстове са в съответствие с Конституцията, резонно и безпротиворечиво се свързват с останалите текстове на закона и логиката на изграждане на специализирания наказателен съд и специализираната прокуратура. Те са в рамките на конституционната делегация и отговарят и на целта на изменението на Закона за съдебната власт.Всички изисквания за назначаване, различни от условията за назначаване на останалите съдии и прокурори, които Конституционният съд определя като допълнителни, трябва да се разглеждат в цялост и в тяхното единство и всички те са израз на законодателна преценка основана на възлагането което Конституцията прави в своя чл.133. След като се приема, че съдът не е извънреден, а специализиран (чл.119, ал.1 К) и че са допустими допълнителни и различни условия за създаването, формирането и функционирането на този съд и прокуратура и за назначаването на съдии и прокурори в тях и това е в границите на конституционната рамка, позволяващо да се изгради този съд и в съответствие с чл.133 К, то всяко условие предвидено в закона е конституционно допустимо, щом отговаря на изискването за законодателна целесъобразност.Многократно в решението на Конституционния съд се подчертава, че ЗСВ поставя завишени изисквания към съдиите и прокурорите, а тези завишени изисквания се определят от закона, комуто е възложено от

Конституцията да реши всички въпроси по организацията и дейността на съдебната власт, в съответствие с чл.8, чл.117, ал.1 и 2 , чл.127, чл.129, ал.1 на Конституцията. Следва да се има предвид, че изрично в чл.127, т.3 се посочва, че прокуратурата привлича към отговорност и поддържа обвинението по „наказателни дела от общ характер” и отграничава тази дейност на прокуратурата от участието в „граждански и административни дела” (чл.127, т.6). Няма съмнение, като се има предвид чл.126, ал.1 на Конституцията, че структурата на прокуратурата е в съответствие с тази на съдилищата, че понятието „съдия по наказателни дела” е конституционно - не само познато, но и признато изрично от основния закон. До същия извод води и чл.128 К, отнасящ се до следствените органи, които изрично той включва в системата на съдебната власт. Всичко това несъмнено се отразява на изискванията към наказателното правосъдие и тези, които го осъществяват, още повече когато се касае до специализиран съд ,създаден за противодействие на организираната престъпност.Що се отнася до чл.178, ал.4 ЗСВ решението на законодателя отново е на целесъобразност, която е допустима с признаването на специализирания наказателен съд. Уредбата не е дискриминационна и с оглед очертаните цели на този съд. Още повече, че и процентът по чл.178, ал.1 ЗСВ се определя от закон, а не от Конституцията и законодателят може да предвиди различен процент, респ. да предвиди или отстрани изключението, съобразно своята преценка за професионална годност, като гаранция за постигане целите на съда. При създаването на специализирания наказателен съд, който е в съдебната система и е резултат на вътрешното реструктуриране, положително е съдиите и прокурорите вече да имат определения статус на такива, за да заемат посочените длъжности и в специализирания съд. Щом има изрична конституционна делегация, законодателят е който прави преценката, включително и по съображения на континуитет в осъществяване на вида съдебна дейност. Професионализмът не трябва са се схваща тясно, а като общо понятие обхващащо всички елементи и критерии, някои от които сочи и Конституционният съд, включително и познаване на проблемите в тяхната връзка и актуалност.Развитието и усъвършенстването на съдебната система през годините са свързани с все по-високи изисквания за знание, теоретични и практически умения, професионална практическа подготовка, което е една гаранция за независимост и безпристрастност. Законодателят не само не е ограничен да въвежда допълнителни изисквания, но и ограничаването на разбирането за професионализъм не е в съгласие с целите на реформата в системата на съдебната власт.2. Относно изискванията за заемане на длъжността „главен инспектор” - чл.42,

ал.2 и 3 и чл.50 ЗСВ.Не споделям становището на Конституционния съд за противоконституционност на разпоредбите в частта „съдия, прокурор или следовател, който” в чл.42, ал.2 и 3 и в частта „съдия, прокурор или следовател” в чл.50 ЗСВ. Подходът на законодателя е както в посочения вече чл.164, ал.3 и 6 ЗСВ. Водещ е признакът квалификация, професионализъм и познаване нещата в съдебната система към момента на избора. На тези условия могат да отговорят най-добре именно тези, които работят в системата на съдебната власт. Изменението на чл.42, ал.2 и 3 ЗСВ , извършено с параграф 13 на ЗИДЗСВ (ДВ, бр.1 от 2011) е израз на законова целесъобразност, резултат от опита в работата на инспектората и високата отговорност и очаквания към главния инспектор. Няма противоконституционност и в това, че изискването е различно за главния инспектор и инспекторите,чиито функции са различни (сравни чл.132а К). Не може като основание за противоконституционност да се сочи дискриминация по причина обществено положение (чл.6 К), тъй като сме в област на материя предоставена от Конституцията за решаване от закон. Още по-малко може да се говори за нарушаване принципа на равенство, тъй като изискването посочено в закона е част от преценката за наличие на професионализъм, степен на този професионализъм и е предварителна законова гаранция за способност за удовлетворяване високите отговорности, които са възлагат.Конституционосъобразността на чл.50 ЗСВ е свързана с възприетото относно чл.42, ал.2 и 3 ЗСВ.

Съдия: Цанка Цанкова